

บทที่ 1

บทนำ

โครงการวิจัย “ศึกษาระเบียบพิธีการทางศุลกากรของการค้าชายแดนไทย – จีนตอนใต้ ด้านงานหัตถกรรมช่าง 10 สาขาของภาคเหนือตอนบน” เป็นการศึกษาระเบียบพิธีการทางศุลกากร ในการขนส่งสินค้างานหัตถกรรมของจังหวัดเชียงใหม่และภาคเหนือตอนบนสู่ตลาดการค้าชายแดน ไทย-จีนตอนใต้ โดยเน้นที่เส้นทางรถยนต์จากจังหวัดเชียงใหม่สู่ตลาดชายแดนไทย-จีนตอนใต้ โดยเน้นที่เส้นทางรถยนต์จากจังหวัดเชียงใหม่สู่ตลาดชายแดนไทย-จีนตอนใต้ โดยเน้นที่เส้นทางรถยนต์จากจังหวัดเชียงใหม่สู่ตลาดชายแดนไทย-จีนตอนใต้ โดยเน้นที่เส้นทางรถยนต์จากจังหวัดเชียงใหม่สู่ตลาดชายแดนไทย-จีนตอนใต้ โดยเน้นที่เส้นทางรถยนต์จากจังหวัดเชียงใหม่สู่ตลาดชายแดนไทย-จีนตอนใต้

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในประเทศไทย อภิการภาษี หรือการศุลกากร มีมาตั้งแต่ก่อนสมัยสุโขทัย ดังที่ กรมศุลกากร (ม.ป.ป. : ระบบออนไลน์) กล่าวว่า จากหลักฐาน ศิลปกรรมของพ่อขุนรามคำแหง เรียกว่า “จกอบ” ในสมัยสุโขทัยมีการค้าขายเป็นปัจจัย ในการสร้างความมั่งคั่งของรัฐ การเก็บภาษี นี้ในช่วง ระยะเวลาหนึ่งกรุงสุโขทัย ได้มี ประกาศวันแก่ผู้มาค้าขายดัง หลักฐาน ที่ปรากฏใน ศิลปกรรมว่า “เมื่อสุโขทัยนี้ดีในน้ำมีปลาในนามีข้าวพ่อเมือง บ่เอาจกอบในไพร่ดูทางเพื่อนจูงวัว ไปค้าจ่ม้าไปขายใครจักใครค้าช้างใครจักใครค้าม้าค้า” ต่อมาในสมัยกรุงศรีอยุธยา หน่วยงานที่ทำ หน้าที่ด้านตรวจเก็บภาษีเข้าขาออกเฉพาะเรียกว่า พระคลังสินค้า มีสถานที่สำหรับการภาษี เรียกว่า ขนอม เก็บภาษีจากระวางบรรทุกสินค้าและจาก สินค้าในสมัยกรุงธนบุรีบ้านเมืองอยู่ในยุค สงครามการค้าขายระหว่าง ประเทศไม่ปรากฏหลักฐาน ในทางประวัติศาสตร์ เมื่อเข้าสู่ยุค รัตนโกสินทร์ ในรัชสมัยสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวมีการประมวลผูกขาดการเรียกเก็บภาษีอากร เรียกว่า “ระบบเจ้าภาษีนาอกร” ส่วนสถานที่เก็บภาษีเรียกว่า “โรงภาษี” ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 4 การติดต่อค้าขายกับต่างประเทศมากขึ้น มีการทำสนธิสัญญาเบาริ่งที่เกี่ยวกับ ศุลกากร คือ ยกเลิก การเก็บค่าธรรมเนียมปากเรือเปลี่ยนมาเป็นเก็บ ภาษี สินค้าขาเข้า ที่เรียกว่า “ภาษีร้อยชักสาม” ส่วนสินค้าขาออกให้เก็บตามที่ระบุในท้ายสัญญา เป็นชนิดไป มีการตั้งโรงภาษี เรียกว่า ศุลกสถาน (Customs House) ขึ้นเป็นที่ทำการศุลกากรยุคใหม่ของศุลกากรไทย เริ่มในปี พ.ศ. 2417 เมื่อรัชกาลที่ 5 ทรงจัดตั้งหอรัษฎากรพิพัฒน์ เป็นสำนักงานกลางใน การรวบรวมรายได้ของแผ่นดิน

งานศุลกากร ทำหน้าที่จัดเก็บภาษีขาเข้าขาออกเป็นรายได้ของรัฐ อยู่ในความควบคุมดูแลของ
 หอรัษฎากรพิพัฒน์ คือการก่อตั้งกรมศุลกากร งานศุลกากรได้เจริญเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว
 ความเปลี่ยนแปลงของบ้านเมืองและสถานการณ์ของโลกได้มีการสร้างอาคารที่ทำการใหม่
 ให้เหมาะสม ขึ้นแทนที่ทำการศุลกากรที่เรียกว่าศุลกสถาน เดิมในปี 2497 นั่นคือ สถานที่ตั้ง
 กรมศุลกากร คลองเตย ในปัจจุบันในช่วงเวลาที่ผ่านม้อตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของไทย
 มีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะด้านการค้าระหว่างประเทศซึ่งเดิม กรมศุลกากรมีภารกิจ
 หลักคือจัดเก็บภาษีอากรจากของที่นำเข้ามาในและส่งออกป็นอกราชอาณาจักรเพื่อนำไปพัฒนา
 เศรษฐกิจ ของประเทศและดูแลป้องกัน ปรกษปรามการลักลอบหนีศุลกากรเพื่อให้การจัดเก็บภาษี
 อากรเป็นไปตามเป้าหมาย เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้ประกอบการที่สุจริต ในปัจจุบันกรมศุลกากร
 ได้รับบทบาทและหน้าที่จากเดิมที่เน้นการจัดเก็บภาษีอากรจากของที่นำเข้ามาในและส่งออกไป
 นอกราชอาณาจักรมาเป็นกรมุ่งเน้นที่จะพัฒนาส่งเสริมด้านการค้าระหว่างประเทศและการส่งออก
 ของไทยที่มีศักยภาพ ในการแข่งขันกับตลาดการค้าของโลกได้ ควบคู่กันนั้นกรมศุลกากร ได้พัฒนา
 ระบบงานการจัดองค์กรการ นำระบบคอมพิวเตอร์มาใช้ในการบริหารงาน ตลอดจนพัฒนา
 ประสิทธิภาพของข้าราชการให้มีความสอดคล้องกับความเร็ว ก้าวหน้าทางเศรษฐกิจของประเทศ
 นอกจากการพัฒนาระบบงานต่าง ๆ แล้ว กรมศุลกากรได้ปรับปรุงขยายหน่วยงานต่าง ๆ รองรับ
 กับปริมาณงานที่เพิ่มขึ้น

จากข้อความดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า การจัดเก็บภาษีของไทยมีวิวัฒนาการอย่างยาวนาน
 และในปัจจุบันการดำเนินธุรกิจการค้าระหว่างประเทศที่มีปริมาณเพิ่มขึ้นตลอดเวลา นั้น ซึ่งใน
 ปัจจุบันการเก็บภาษี หรือพิธีการทางศุลกากรจะมีขั้นตอนที่มีลักษณะซับซ้อนและมีเงื่อนไข
 เฉพาะเจาะจง อีกทั้ง สนธิสัญญาและข้อตกลงความร่วมมือระหว่างประเทศในหลาย ๆ ฉบับที่
 เกิดขึ้นของประเทศไทยและประเทศคู่ค้า ส่งผลให้มีข้อบังคับ มาตรการ และกฎเกณฑ์ ฯลฯ
 ที่แตกต่างกันออกไปตามแหล่งส่งออกหรือนำเข้า ซึ่งขั้นตอนเหล่านี้จะต้องมีการศึกษาเฉพาะเจาะจง
 เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องการที่ผู้ประกอบการ นักธุรกิจ ฯลฯ จะดำเนินการส่งสินค้าออก – หรือ
 นำเข้าสินค้า เพื่อให้ทราบแน่ชัดว่าสินค้านั้นจะสามารถเข้า – ออกประเทศได้อย่างถูกต้องกฎหมาย

ปัจจุบันกลุ่มประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รวมถึงประเทศต่าง ๆ ในทวีปเอเชีย
 ต่างให้ความสำคัญกับระบบเศรษฐกิจของตนเอง อีกทั้งยังให้ความสำคัญกับการเสริมสร้าง
 ความแข็งแกร่งทางเศรษฐกิจร่วมกันภาคในภูมิภาคอย่างต่อเนื่อง ซึ่งนำไปสู่การจัดตั้งเขตการค้าเสรี
 อาเซียนหรืออาฟตา (ASEAN Free Trade Area: AFTA) รวมถึงทำการตกลงเข้าร่วมความร่วมมือ
 ทางเศรษฐกิจในหลาย ๆ โครงการ ได้แก่ เข้าร่วมกับองค์การการค้าโลก (World Trade Organization
 : WTO) สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of South East Asian Nations)

“ความร่วมมือทางเศรษฐกิจในเอเชีย - แปซิฟิก” หรือ “เอเปค” (ASIA-PACIFIC Economic Cooperation: APEC) โครงการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง 6 ประเทศ กัมพูชา - จีน - พม่า - ลาว - เวียดนาม - ไทย หรือ หกเหลี่ยมเศรษฐกิจ (Greater Mekong Subregional Economic Cooperation : GMS-EC) และแผนงานพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโดนีเซีย - มาเลเซีย - ไทย (Indonesia - Malaysia - Thailand Growth Triangle : IMT - GT) (ศูนย์ข้อมูลการค้าชายแดน กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์, ม.ป.ป. : ระบบออนไลน์) ส่งผลให้เกิดความร่วมมือ และประเทศสมาชิกจะได้รับสิทธิประโยชน์ที่เกิดจากความตกลงร่วมกัน ในหลาย ๆ ด้าน และที่สำคัญได้สิทธิประโยชน์ด้านภาษี ผู้ประกอบการ นักธุรกิจ ในประเทศสมาชิก จะได้รับการลดหย่อนภาษีในหลายรายการซึ่งจะมีเงื่อนไข และวิธีการทางศุลกากรที่แตกต่างกัน ออกไป ดังนั้น ผู้ส่งออกควรจะต้องศึกษาสัญญา และความร่วมมือต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับประเทศ ที่จะต้องส่งสินค้าออกไป เพื่อเลือกข้อได้เปรียบมาใช้ในการประกอบธุรกิจการค้าและการส่งออก และหลีกเลี่ยงข้อเสียเปรียบที่จะเกิดขึ้นจากข้อตกลงดังกล่าว

และหากจะกล่าวถึงโอกาสทางการค้าของกลุ่มผู้ประกอบการงานหัตถกรรมของภาคเหนือ ตอนบน คงปฏิเสธไม่ได้ว่าการเชื่อมโยงการค้าขายระหว่างไทย - จีน หรืออาเซียนกับจีนที่พัฒนาอย่างเข้มข้นขึ้นในปัจจุบันนี้ ดังที่ กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ (2554 : ออนไลน์) รายงานว่า นางพรทิชา นาคาศัย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ปาฐกถาพิเศษ “อาเซียน-จีน โอกาสประเทศไทย” เมื่อวันศุกร์ที่ 18 มีนาคม 2554 ณ ห้อง Ballroom โรงแรม Intercontinental ความว่า ความตกลง FTA อาเซียน - จีน นับว่ามีความสำคัญอย่างมาก จีนนับเป็นคู่เจรจาอันดับแรก ที่อาเซียนได้ลงนามความตกลง FTA ด้วย ไทยได้เริ่มลงนามกรอบความตกลงความร่วมมือทางเศรษฐกิจอาเซียน - จีน ในปี 2545 และความตกลงฯ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ปี 2548 เป็นต้นมา มูลค่าการค้าระหว่างอาเซียนกับจีนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ปี 2552 มีมูลค่าการค้า สูงกว่า 212,500 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยจีนนำเข้าจากอาเซียนสูงถึง 106,202 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ คิดเป็นสัดส่วนเท่ากับร้อยละ 10 ของการนำเข้าของจีนจากทั่วโลกและผลจากความตกลง FTA อาเซียน-จีน ทำให้ภาพรวมการค้าระหว่างไทยและจีนขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างมากเช่นกัน โดยหากพิจารณาเปรียบเทียบมูลค่าการค้าก่อนและหลังการทำความตกลงมีผลบังคับใช้ พบว่ามูลค่าการค้ารวมระหว่างไทย - จีนขยายตัวเพิ่มสูงขึ้นกว่า 106% โดยในปี 2546 การค้าสองฝ่ายมีมูลค่า 11,691 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในขณะที่ปี 2549 หลังจากความตกลง มีผลบังคับใช้เพียง 1 ปี มูลค่าการค้าสองฝ่ายเพิ่มขึ้นเป็น 25,332 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และมูลค่าการค้าเพิ่มสูงขึ้นทุกปีหลังจากนั้น โดยล่าสุด ในปี 2553 ไทยมีมูลค่าการค้ากับจีนสูงถึง 45,989.65 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ หรือเพิ่มขึ้นประมาณเกือบ 4 เท่าตัว เมื่อเทียบกับก่อนมี FTA อาเซียน - จีน ด้านการใช้สิทธิจากความตกลงด้านการค้าสินค้า

จากสัดส่วนการค้าระหว่างไทยกับจีน หากดูจากปี 2553 ซึ่งไทยส่งออกอยู่ที่มูลค่า 11,453 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในจำนวนนี้ มีการขอใช้สิทธิผ่าน FTA อาเซียน - จีน 7,372 ล้านดอลลาร์ หรือประมาณร้อยละ 60 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าโอกาสทางการค้ากับจีนยังคงมีอีกมาก และในด้านการลงทุนอาเซียนและจีนได้เจรจาจัดทำความตกลงด้านการลงทุนแล้วเสร็จตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2551 เพื่อส่งเสริมและอำนวยความสะดวกแก่การลงทุนและนักลงทุน รวมถึงให้ความคุ้มครองนักลงทุน และเงินทุนของนักลงทุนของทั้งสองฝ่ายโดยไม่เลือกปฏิบัติความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างอาเซียนกับจีน เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ช่วยให้ความสัมพันธ์ระหว่างอาเซียน - จีน รวมทั้งไทย - จีนมีความเข้มแข็งและใกล้ชิดมากขึ้น โดยครอบคลุมสาขาการเกษตร เทคโนโลยีสารสนเทศ การพัฒนาบุคลากร การลงทุน การพัฒนาลุ่มแม่น้ำโขง เป็นต้น

จากข้อมูลดังกล่าว แสดงให้เห็นโอกาสทางการตลาดระหว่างไทย - จีน รวมถึงการค้าชายแดนไทย - จีนตอนใต้ที่มีผลต่อผู้ประกอบการในภาคเหนือตอนบนมากที่สุด เนื่องจากโอกาสทางธุรกิจและความสะดวกสบายในเรื่องพื้นที่ที่มีเขตแดนใกล้กับจีนตอนใต้ ที่มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นทุกปี ส่งผลให้เกิดการตื่นตัวในเรื่องการใช้สิทธิประโยชน์จากข้อตกลงการค้าระหว่างกัน ทำให้เกิดข้อสงสัยถึงวิธีการและขั้นตอนการขอรับสิทธิประโยชน์ แต่ในปัจจุบันระเบียบพิธีการทางศุลกากรให้ทันสมัยมากขึ้น ดังที่ กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ (2554 : ออนไลน์) กล่าวว่า การค้าอาเซียน - จีน และ ไทย - จีน ยังประสบปัญหาในด้านของความเข้าใจที่ไม่ตรงกันระหว่างศุลกากรอาเซียนและจีน และการจัดทำความตกลงอาเซียน - จีน ที่ดำเนินมากกว่า 6 ปีแล้วนั้น ยังได้มีการพัฒนาความตกลงให้มีความทันสมัย รองรับความเปลี่ยนแปลงและความต้องการของภาคธุรกิจมากยิ่งขึ้น โดยล่าสุด อาเซียน ได้ลงนามพิธีสารเพื่อแก้ไขความตกลงฉบับที่ 2 เพื่อปรับปรุงกฎระเบียบว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า ซึ่งจะทำการซื้อขายผ่านนายหน้าในประเทศที่สาม และการผ่อนถ่ายสินค้าในประเทศหนึ่งก่อน ไปถึงประเทศปลายทางสามารถทำได้และได้รับสิทธิภายใต้ความตกลงฯ ข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ระเบียบพิธีการทางศุลกากรเป็นขั้นตอนสำคัญขั้นตอนหนึ่งในการดำเนินธุรกิจระหว่างประเทศไทย - จีนตอนใต้ ซึ่งยังมีขั้นตอนที่ซับซ้อนและเฉพาะเจาะจงเป็นอย่างมาก ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ริเริ่มโครงการวิจัย เรื่อง การศึกษาระเบียบพิธีการทางศุลกากรของการค้าชายแดนไทย - จีนตอนใต้ ดำเนินงานหัตถกรรมช่าง 10 สาขาของภาคเหนือตอนบน เพื่อศึกษาวิธีการและรูปแบบด้านระเบียบพิธีการทางศุลกากร และรวบรวมกฎ ข้อบังคับ และสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่เกิดขึ้นภายใต้กรอบสนธิสัญญาฯ และศึกษาปัญหา อุปสรรคและผลกระทบการค้าชายแดนไทย - จีนตอนใต้ ที่เกิดขึ้นจากระเบียบพิธีการทางศุลกากร เพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านสถานภาพเศรษฐกิจของผู้ส่งออกสินค้าด้านงานหัตถกรรม ให้สามารถดำเนินธุรกิจอย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับนโยบายการค้าต่างประเทศที่เกิดขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย มีประเด็นสำคัญ ดังต่อไปนี้

- 2.1 เพื่อศึกษาวิธีการและรูปแบบด้านระเบียบวิธีการทางศุลกากรของการค้าชายแดนไทย – จีนตอนใต้ ที่เกี่ยวข้องกับงานหัตถกรรมช่าง 10 สาขาของภาคเหนือตอนบน
- 2.2 เพื่อศึกษาและรวบรวมกฎ ข้อบังคับ และสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่เกิดขึ้นภายใต้กรอบสนธิสัญญาระหว่างไทย – จีน ที่เกี่ยวข้องกับระเบียบวิธีการทางศุลกากรบริเวณการค้าชายแดนไทย – จีนตอนใต้
- 2.3 เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค ผลกระทบการค้าชายแดนไทย – จีนตอนใต้ที่เกิดขึ้นจากระเบียบวิธีการทางศุลกากร

3. ขอบเขตของโครงการวิจัย

- 3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา
เพื่อศึกษาระเบียบวิธีการทางศุลกากรในการนำเข้า-ส่งออก ที่เกี่ยวข้องกับงานหัตถกรรมช่าง 10 สาขาของภาคเหนือตอนบน รวมถึงศึกษา/รวบรวมกฎ ข้อบังคับ สนธิสัญญา และศึกษาปัญหา อุปสรรคและผลกระทบการค้าชายแดนไทย – จีนตอนใต้ ที่เกิดขึ้นจากระเบียบวิธีการทางศุลกากร
- 3.2 ขอบเขตด้านพื้นที่
ในการศึกษาครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตด้านพื้นที่ ได้แก่ พื้นที่การค้าชายแดนไทย – จีนตอนใต้ และศึกษาพื้นที่ และหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ด้านศุลกากรเพียงของ หอการค้าจังหวัด กรมส่งเสริมการค้าส่งออก ฯลฯ

4. ขั้นตอนและวิธีการศึกษา

- 4.1 การศึกษาและรวบรวมข้อมูล ได้แก่
 - 1) ทูติยภูมิ (Secondary Data) ได้แก่ การศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง หนังสือ วารสาร รายงานประจำปี และรายงานของหน่วยงานราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานศุลกากร สำนักงานพาณิชย์จังหวัด และหอการค้าจังหวัด เป็นต้น
 - 2) ปฐมภูมิ (Primary Data) ได้แก่ การลงพื้นที่เพื่อศึกษาข้อมูลด้านระเบียบวิธีการศุลกากร ณ ด้านศุลกากรที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการสัมภาษณ์และทำแบบสอบถามเกี่ยวกับศักยภาพ ปัญหา และอุปสรรคในระเบียบวิธีการทางศุลกากร โดยการเก็บข้อมูลจากผู้ประกอบการ นักธุรกิจ นักลงทุน ฯลฯ ในเขตการค้าชายแดนไทย – จีนตอนใต้

4.2 เครื่องมือในการวิจัย

ได้แก่ แบบสอบถามด้านปัญหาและอุปสรรคในพิธีการทางศุลกากรการค้าชายแดน ไทย - จีนตอนใต้ แบบสัมภาษณ์ การถ่ายภาพ และบันทึกเสียง เป็นต้น

4.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษา เรื่อง ระเบียบพิธีการทางศุลกากรของการค้าชายแดนไทย – จีนตอนใต้ ด้านงานหัตถกรรมช่าง 10 สาขาของภาคเหนือตอนบน ใช้วิธีวิเคราะห์การข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Method) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสภาพทั่วไปด้านพิธีการทางศุลกากรในการค้าชายแดน กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ สนธิสัญญาต่าง ๆ ตลอดจนปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้นจากระเบียบพิธีการทางศุลกากรในการค้าชายแดนไทย – จีนตอนใต้ เพื่อนำมาวิเคราะห์ เปรียบเทียบกับการค้าชายแดนอื่น ๆ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านสภาพเศรษฐกิจของผู้ส่งออกสินค้าด้านงานหัตถกรรม ให้สามารถดำเนินธุรกิจอย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับนโยบายการค้าต่างประเทศ

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

จากการวิจัยในครั้งนี้สามารถนำองค์ความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์ ดังต่อไปนี้

5.1 ประโยชน์ต่อกลุ่มผู้ประกอบการส่งออก

- 1) ผู้ประกอบการได้รับความรู้เกี่ยวกับวิธีการและรูปแบบด้านระเบียบพิธีการทางศุลกากรของการค้าชายแดนไทย – จีนตอนใต้ ที่เกี่ยวข้องกับงานหัตถกรรมช่าง 10 สาขาของภาคเหนือตอนบน
- 2) ผู้ประกอบการทราบกฎ ข้อบังคับ สนธิสัญญา ระเบียบพิธีการทางศุลกากรที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้า – ส่งออกสินค้าบริเวณการค้าชายแดนไทย – จีนตอนใต้ ที่เป็นข้อได้เปรียบ – เสียเปรียบที่มีผลต่อผลิตภัณฑ์งานหัตถกรรมไทย และสินค้าอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- 3) ผู้ประกอบการทราบข้อมูลด้านปัญหา อุปสรรคและผลกระทบการค้าชายแดนไทย – จีนตอนใต้ ที่เกิดขึ้นจากระเบียบพิธีการทางศุลกากร ของผู้ที่เคยประสบปัญหา และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินธุรกิจของตนเองได้
- 4) ผู้ประกอบการนำข้อมูลด้านระเบียบพิธี กฎ ข้อบังคับ สนธิสัญญาทางศุลกากรไปใช้ในการดำเนินธุรกิจของตนเองเพื่อพัฒนาศักยภาพด้านการส่งออกได้

5.2 ประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องทั่วไป

- 1) ประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องทั่วไปทราบกฎ ข้อบังคับ สนธิสัญญา ระเบียบพิธีการทางศุลกากรที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้า – ส่งออกสินค้าบริเวณการค้าชายแดนไทย – จีนตอนใต้ ที่เป็นข้อได้เปรียบ – เสียเปรียบ ที่มีผลต่อผลิตภัณฑ์งานหัตถกรรมไทย และสินค้าอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2) ประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องทั่วไปทราบข้อมูลด้านปัญหา อุปสรรคและผลกระทบ การค้าชายแดนไทย – จีนตอนใต้ ที่เกิดขึ้นจากระเบียบพิธีการทางศุลกากร ของผู้ที่เคยประสบปัญหา และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินธุรกิจของตนเองได้

3) ประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องทั่วไปทราบข้อมูลด้านปัญหา อุปสรรคและผลกระทบ การค้าชายแดนไทย – จีนตอนใต้ ที่เกิดขึ้นจากระเบียบพิธีการทางศุลกากร ของผู้ที่เคยประสบปัญหา และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินธุรกิจของตนเองได้

5.3 หน่วยงานภาครัฐ เอกชน และสถานศึกษา

1) ภาครัฐนำเอาความรู้ด้านปัญหาและอุปสรรคไปใช้ในการกำหนดนโยบายต่าง ๆ ภายในประเทศ ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับนโยบายการค้าต่างประเทศ

2) ภาครัฐสามารถนำผลการวิจัยไปต่อยอด และพัฒนาศักยภาพทางการค้าชายแดนให้เป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น

3) องค์ความรู้เรื่องการศึกษาระเบียบพิธีการทางศุลกากรของการค้าชายแดน ไทย – จีนตอนใต้ ด้านงานหัตถกรรมช่าง 10 สาขาของภาคเหนือตอนบนที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ นโยบายและมาตรการด้านการส่งออกที่เกี่ยวข้องกับการชายแดนของไทยได้

4) ภาคเอกชน ภาครัฐบาล สามารถนำข้อมูลด้านข้อได้เปรียบ – เสียเปรียบ ด้าน การค้าชายแดนไทย – จีนตอนใต้ ไปใช้ในการกำหนดยุทธศาสตร์การบริหารเพื่อส่งเสริมการส่งออก ของผู้ประกอบการไทยได้

5) ภาคการศึกษา สามารถนำเอาข้อมูลด้านระเบียบพิธีการ กฎ ข้อบังคับ สนธิสัญญา ข้อได้เปรียบ – เสียเปรียบ ฯลฯ ด้านการค้าชายแดนไทย – จีนตอนใต้ ไปใช้ในการเรียน การสอนสำหรับนักศึกษา เยาวชนที่จะเป็นผู้ประกอบการในอนาคต เพื่อส่งเสริมศักยภาพ ผู้ประกอบการรายใหม่ให้มีศักยภาพด้านการส่งออกได้

6. ระยะเวลาในการทำวิจัย

การศึกษารุ่นนี้มีระยะเวลา 1 ปี เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม - 31 ธันวาคม พ.ศ. 2557

7. นิยามศัพท์

ระเบียบพิธีการทางศุลกากร (Custom Regulations) หมายถึง ขั้นตอนการปฏิบัติพิธีการ ส่งออกสินค้า และเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงข้อควรทราบเพิ่มเติมในการส่งออกสินค้า หัตถกรรมภาคเหนือตอนบนสู่ตลาดจีนตอนใต้

การค้าชายแดนไทย – จีนตอนใต้ (Thai - South China Border Trade) หมายถึง การค้าขาย หรือแลกเปลี่ยนระหว่างผู้ประกอบการไทยและจีนตอนใต้ โดยผ่านเส้นทาง R3A โคนเน้นที่ผู้ประกอบการหัตถกรรมของจังหวัดเชียงใหม่และภาคเหนือตอนบน

หัตถกรรมประจำถิ่น (Local handicrafts) หมายถึง งานหัตถกรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดเชียงใหม่ และภาคเหนือตอนบน ได้แก่ งานไม้แกะสลัก งานผ้าทอและการแปรรูปของที่ระลึก และงานศิลปะประดิษฐ์

